

ՅԻՄՈՒԽԻՆ ՏԵՍՐԻ ԸՆԹԱԶՈՒՅՑ**ԱՄՍՈՐԵԱՑ ԼՈՒՐԵՐ**

Կիր. 28 Փետր. — Ս. Պատրիարքը. ընկերությունը թեամբ 8. Սերովիք Վրդ. ի և 8. Արքուն Արքայի, գնաց Ոնեմիէ, յոյշելութիւն գրագու Պր. 8. Օշականի, որ քանի մը օրէ ի վեր հիւանդ կը ներ հան, տեղական հրեանդանոցին մէջ, առարկոյ պատուական Տքթ. Պատուանի և Պր. Դաւիթ Յովհաննէսին և Պր. Լ. Պուրաբանին նման ողնիք բորեկամներու հոգածու խնամքներուն. Հիւանդանալուն լուրը երուալդէս առացանկուն պէս, Ս. Պատրիարք Հօր խնդրանքին համեմատ, գրեթէ գիշերախառն թիմէտ փութացած էր նաև ազնուայարգ Տքթ. վահան Գալպիհան, երուալդէմի հանրածանօթ և ճարտար հայ բժիշկը:

(«Սին», 1987, մ.Ա. Յարի, Մայ, թիւ 3, էջ 96):

ՀԱՆԳԻՍ**Տ. ԲԱՐԹՈՂԻՄԷԼՈՒ Ծ. ՎՐԴ. ԹԱԳԱՁԵԱՆԻ**

88ամեայ ծերունի մըն էր, բայց մինչեւ ի վերջոյ անկողին իյնալը, այսինքն զեռ երեք ամիսներ առաջ, կայառաւ և կարիք. Անխորչոմ ճակատն աւ վառվռուն տչենը հակադրութիւն մը կը չինէին՝ կերպարանքին վրայ՝ իր ձիւն ճերմակ մագերուն հետ, որոնք կը պահէին իր դէմքը. Աոյնպէս իր խօսքը, որ պայթուցիկ հրթիոի տպաւորութիւնը կուտար, երբ մանաւանդ զէճը հաւատքի և հայրենիքի կողմէ կը դառնար:

Ասուծայ, ազգին, եկեղեցին և Հայունիքին այդ հրաշալիօրէն անխարդախ պաշտօնեան, Զէյթունի այս պեղարաւոր կերուաց, ինչպէս սկսած էր առարիներէ ի վեր զինքը կոչել հանրային զգացումը, ծներ էր 1849 ին Վարդանանց օրը և կը փափաքէր որ Վարդանանց օր մը մտնէր գերեզման: Ամբողջ երեք քառորդ գար և

երեքտասնամեակ մը աւելի՝ անծանօթ մեցած հիւանդութեան անկողինին, երբ երեք ամիսներ առաջ ա՛լ չկրցաւ գուրս գուլ իր խցիկէն, այդ իշմք եղաւ իր ամէնօրեայ յանկերգը. երջանիկ նախառ զգացում՝ որ արդարեւ չխսրեց զինքը զեռնղեանց երեքշարթին զիս վրան էր յութքը. Չորեքշարթի երեկոյ նախառան ակէն վերջ լուսեցաւ թէ սկսեր էր հոգեարքը: Հայրենակիցներ, իրմէ բարերարուածներ, Միաբանութիւնը, Ս. Պատրիարքը, ամէնքը իր մատն էին, երբ անոյայլ խողագութեան մէջ, ճշմարիտ ուուրի մը պէս աւանդեց վերջին չունչը: Մարմինը գիշերանց փոխադրուեցաւ Ս. էջմիածնի մատուռը, Մայր Տաճարի կը շահիւ: Յաջորդ օրը, Վարդանանց Հինգշարթին, մեզի հետ էր ան, երբ ձնորանքաշանէն կը թուգային նուիրական կամորները, ու յառոյ, երբ Ս. Պատրիարքը Շիրիսոս Ասոււած մերը կ'արտասանէր սրտագին, Մթուին հաեւ եկած կանգնած էր կործես նորէն, ինչպէս ամէն տարի: Ս. Պատրագիք ընթացքին Ս. Պատրիարք Հայրը զգածուած հոգւով կատարեց օծումը և խօսեցաւ գամբանականը, թէ նուիրական ծէսին կատարմանը և թէ իր խօսքրուն մէջ դսելով զինքը բարձրօրէն սիրող սիրտի մը բովանդակ յուզումը: Ս. Պատրագիքն վերջը, մեծաշուշք թափօրիք, զոր կը գլխաւորէր ինքը Ս. Պատրիարքը, Միաբանութիւն, աշակերտութիւն և ժողովուրդ յուլզարկաւորեցին զինքը Ս. Փրկչի հասարակաց գերեզմանայցը, ուր Արտարայի կամսւառներու յուշարձանէն քանի մը քայլ միայն ասդին, առ երբ Զէյթունի պատմագիքը Մնացական Պատուելիի հոգակոյտին, ինչպէս ինքը պատուիրերէ էր, պատրաստուերէ էր իր հուսկ պատուիրերէ էր, պատրաստուերէ էր իր հուսկ հանգիստը:

Երջանիկ եղաւ իր հոգին, սուրբ քառերուն նուիրուած օրը իինելովն իր մարմանը ի գերեզման, ինչպէս իր իզն էր եղած, իր սուրբովը համագրծաւուած, Սաղմանայեր չկրցան այս տարի արժանաւորագիս կատարել Վարդանանց տօնը:

(«Սին», 1987, մ.Ա. Յարի, Ապրիլ, թիւ 4, էջ 126):